

Czy ciemna triada cech osobowości przewiduje zachowania związane z sekstingiem? Badania empiryczne w grupie młodych Polaków

Martyna Dziekan^a, Roberto Baiocco^b, Antonio Chirumbolo^b, Fiorenzo Laghi^b, Mara Morelli^b, Dora Bianchi^b, Michał Misiak^c, Piotr Sorokowski^c

^aWydział Nauk Społecznych Instytutu Psychologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

^bSapienza University of Rome

^cInstytut Psychologii Uniwersytetu Wrocławskiego

Seksting jest formą wymiany prowokatywnych i seksualnie sugestywnych treści (zdjęć, filmów lub wiadomości) za pomocą wiadomości tekstowych lub internetu. Badania wskazują na to, że seksting jest zachowaniem ryzykownym, często związanym z przymusem, które może mieć związek ze zdrowiem psychicznym.

Celem badania było sprawdzenie, czy cechy osobowości, takie jak psychopatia, makiawelizm i narcyzm (tzw. ciemna triada), przewidują zachowania związane z sekstingiem. Przebadano grupę 314 młodych Polaków w wieku 16–19 lat. Uzyskane wyniki wskazują, że młodzi Polacy angażują się w zachowania związane z sekstingiem, a częstotliwość takich zachowań jest związana z osobowością i płcią osoby badanej. Osoby, które wysyłały więcej sekstingu, charakteryzowały się wyższym poziomem makiawelizmu i niższym poziomem psychopatii. Co do otrzymywania prowokatywnych i seksualnie sugestywnych treści, to osoby o wyższym poziomie makiawelizmu otrzymywały ich więcej.

Niniejsze badania wskazują na związek osobowości z wysyłaniem i otrzymywaniem seksualnie sugestywnych i prowokatywnych treści.

SŁOWA KLUCZOWE:

NASTOLATKI, PRZEMOC RÓWIEŚNICZA, SEKSTING, CECHY OSOBOWOŚCI, INTERNET

Wraz z rozwojem technologii zwiększa się dostępność internetu. Obecnie ogromną popularnością cieszą się aplikacje mobilne służące komunikacji. W lutym 2017 r. zanotowano, że miesięcznie ponad 35 mln osób używa aplikacji Snapchat, a ponad 19 mln – WhatsApp (Statistica, 2017). Nie mniej popularne są serwisy społecznościowe, takie jak Facebook czy Twitter, które stały się dla wielu ludzi głównym narzędziem komunikacji (Chou, Hunt, Beckjord, Moser, Hesse, 2009; Kaplan, Haenlein, 2010). Co za tym idzie, powszechność zastosowania tego typu rozwiązań przyczynia się do powstawania nowych zjawisk psychologicznych i społecznych (Back i in., 2010). Szybki rozwój technologii wpływa także na sposób ekspresji ludzkiej seksualności. Badania wskazują, że jeszcze kilkanaście lat temu nie mieliśmy do czynienia z tak szerokim jak obecnie repertuarem zachowań seksualnych realizowanych czy prezentowanych za pomocą internetu (Peeters, Koning, Van Den Eijnden, 2017).

Jedną z nowo pojawiających się form ekspresji seksualnej jest seksting. Istnieje wiele kontrowersji definicyjnych wokół tego zjawiska. Na początku – gdy opisywano ten fenomen – dotyczył on przesyłania wiadomości o charakterze seksualnym za pomocą telefonów komórkowych (jak sugeruje geneza słowa: *sex* oraz *texting*). W późniejszym czasie, wraz z rozwojem technologii, za to zjawisko zaczęto uważać również przesyłanie zdjęć i filmów o charakterze seksualnym. Z czasem włączono do tej definicji możliwość wykorzystywania do tych zachowań internetu i aplikacji mobilnych (Crimmins, Seigfried-Spellar, 2017).

Należy odnotować, że istnieją badania, które definiują seksting jako zjawisko niezagrażające dobrostanowi jednostki. Levine (2013) zasugerował, że seksting nie powinien być definiowany wyłącznie jako ryzykowne i niezdrowe zachowanie, ale może być dla nastolatków i młodych dorosłych nową drogą do odkrywania własnej seksualności.

Niektórzy autorzy podkreślają negatywny aspekt sekstingu (Benotsch, Martin, Snipes, Bull 2013; Draper, 2012) – niezależnie od tego, czy uczestnicy są godzącymi się na to dorosłymi ludźmi, zachowanie to na ogół nie jest akceptowane społecznie (Reyns i in., 2014). Jest to aspekt ludzkiej seksualności, który może nieść za sobą emocjonalne i relacyjne konsekwencje, co wymaga dalszej eksploracji badawczej. Co więcej, badania powinny dążyć do wniosków ujednociających perspektywę definicyjną tego zjawiska.

W niniejszych badaniach seksting definiowany był jako forma wymiany prowokatywnych i seksualnie sugestywnych treści (zdjęć, filmów lub wiadomości) za pomocą smartfonów, internetu lub portali społecznościowych (Morelli, Bianchi, Baiocco, Pezzuti, Chirumbolo, 2016).

Van Ouytsel, van Gool, Walrave, Ponnet i Peeters (2017) za pomocą rozmów jakościowych badali metody, którymi posługiwała się belgijska młodzież przy wysyłaniu i otrzymywaniu wiadomości o charakterze seksualnym. Wyniki wskazują, że badani używali przede wszystkim aplikacji mobilnych, takich jak Snapchat i WhatsApp, do angażowania się w seksting. Badani uważali, że jest to wygodniejsze i związane z mniejszym prawdopodobieństwem tego, że osoby trzecie uzyskają dostęp do przesyłanych treści. Wiadomości e-mail i komunikator Facebooka uważali za zbyt „otwarte” do tych celów (Van Ouytsel i in., 2014).

Badania dają podstawy, aby uznać, że seksting jest zachowaniem ryzykownym, ponieważ zdjęcia pozostawiają po sobie cyfrowy ślad. Mogą również być pokazywane lub przekazywane innym (Associated Press, 2009; Drouin, Vogel, Surbey, Stills, 2013). Ponadto seksting wiąże się z innymi ryzykownymi zachowaniami, takimi jak używanie alkoholu (Dir, Cyders, Coskunpinar, 2013), seks bez zabezpieczenia (Benotsch, Snipes, Martin, Bull, 2013; Crimmins, Seigfried-Spellar, 2014), uprawienie seksu z wieloma partnerami (Benotsch i in., 2013; Dake, Price, Maziarz, Ward, 2012) oraz rozmowy online z nieznanymi (Crimmins, Seigfried-Spellar, 2014). Ostatnie badania wykazały, że ponad połowa badanych studentów angażowała się w seksting, którego nie chciała – chociaż wyraziła na to zgodę (Drouin, Tobin, 2014). Większość z tych osób robiła to, ponieważ pozwalało im to na realizację innych potrzeb, wynikających z bycia w związku (np. potrzeby intymności, flirtowania lub zaspokajania potrzeb partnera/partnerki). Część badanych godziła się na niechciany seksting, aby uniknąć konfliktu z partnerem/partnerką – autorzy podkreślają, że nie można wykluczyć, że osoby te były w pewien sposób przymuszane do sekstingu. Istnieje zagrożenie, że przymuszanie do sekstingu może wywoływać objawy traumy, ponieważ takie symptomy wywołują inne rodzaje przymusu seksualnego (np. Mechanic, Weaver, Resick, 2008; Varma, Chandra, Thomas, Carey, 2007). Niektórzy autorzy podkreślają, że istnieje związek między sekstingiem a depresją, lękiem i zachowaniami samobójczymi (Dake i in., 2012; Van Ouytsel, Van Gool, Ponnet, Walrave, 2014). Co warte odnotowania, w innych badaniach sugerowano, że nie ma żadnych powiązań sekstingu ze stresem (Hudson, 2011; Temple i in., 2014).

W mediach nagłaśniano incydenty związane z sekstingiem, które doprowadziły do cyberprzemocy i samobójstw. Część z nich dotyczyła także zarzutów o rozpowszechnianie pornografii dziecięcej, a nawet seksu z nieletnimi (Dean, 2012). W doniesieniach medialnych z ostatnich lat opisano sytuacje, w których seksting doprowadził młodych ludzi do tragedii. Jedną z pierwszych był przypadek Jessiki Logan. Dziewczyna wysłała nagie zdjęcia swojemu chłopakowi, który – po zerwaniu – rozesłał je innym uczniom jej szkoły. Po krótkim czasie od tego

zdarzenia dziewczyna popełniła samobójstwo (Kazdin, 2009; więcej przykładów: Wojtasik, 2014).

W przypadku Jessiki Logan publikacja jej zdjęć była początkiem prześladowań. Należy dodatkowo wspomnieć o zjawisku obarczania winą ofiary (*victim blaming*), które przyczyniło się do tego, że Jessica Logan była nękana przez uczniów ze swojej szkoły. Zjawisko to jest powszechnym błędem poznawczym. Powoduje, że ludzie obarczają odpowiedzialnością osobę, która jest ofiarą (Janoff-Bulman, Timko, Carli, 1985). Jessica była wyszydzana i werbalnie atakowana przez swoich rówieśników, którzy obarczyli ją odpowiedzialnością za ujawnienie jej nagich zdjęć.

Organizacja South West Grid for Learning przeprowadziła w 2009 r. badania, w których zapytano respondentów w wieku 11–17 lat o ich doświadczenia związane z sekstingiem. Okazało się, że 40% badanych deklaruowało, że zna kogoś, kto uczestniczył w wymianie zdjęć o charakterze seksualnym (Phippen, 2009). Inne badania pokazują, że 10,2% nastolatków (Klettke i in., 2014) i 30–54% osób dorosłych (Döring, 2014) wysłało w swoim życiu tekst zawierający treści seksualne lub zdjęcia o charakterze erotycznym. Gordon-Messer, Bauermeister, Grodzinski i Zimmerman (2013) stwierdzili, że blisko 30% respondentów w wieku 18–24 lat ma doświadczenia związane z sekstingiem. Ponadto Delevi i Weisskirch (2013) ustalili, że 89% badanych studentów angażowało się w seksting.

Badania sekstingu są prowadzone również w Polsce. Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę opublikowała raport, z którego wynika, że ponad 30% młodzieży w wieku 15–19 lat przynajmniej raz w życiu otrzymało zdjęcie przedstawiające nagą lub półnagą osobę (Wójcik, Makaruk, 2014). Ponadto publikowane są również prace przeglądowe dotyczące zjawiska sekstingu (Wojtasik, 2014).

CIEMNA TRIADA

Ciemna triada to termin określający konstelację trzech społecznie niepożądanych cech osobowości: narcyzmu, psychopatii i makiawelizmu (Paulhus, Williams, 2002). W ostatnich latach ciemna triada była przedmiotem bardzo wielu badań (Kowalski, Rogoza, Vernon, Schermer, 2018; Vize, Lynam, Collison, Miller, 2018; Vossen, Coolidge, Segal, Muehlenkamp, 2017).

Makiawelizm to wymiar osobowości, który opisuje skłonność do manipulacji. Osoby cechujące się jego wysokim natężeniem są skłonniejsze do oszustw, kłamstw i wykorzystywania innych, jeśli sprzyja to realizacji ich osobistych celów (Christie, Geis, 1970). Narcyzm to wymiar osobowości, który opisuje poczucie osoby o jej własnym znaczeniu. Osoby, które mają wysokie natężenie narcyzmu, charakteryzują się

silnym przekonaniem o swojej wielkości i wyższości. Osoby te często cechują się niskim poziomem empatii (Paulhus, Williams, 2002). Psychopatia to wymiar osobowości, który opisuje zestaw antyspołecznych cech danej osoby – m.in. niski poziom odczuwanego żalu i lęku, niski poziom empatii, egocentryzm, skłonność do wykorzystywania innych ludzi, impulsywność i skłonności przestępcze (Jonason i in., 2012). Zarówno narcyzm, jak i psychopatia bywają klasyfikowane jako zaburzenia osobowości. W niniejszej pracy terminy te rozumiane są jako przejawy normalnej zmienności w obrębie osobowości, które nie mają charakteru klinicznego (Paulhus, 2014).

Narcyzm, makiawelizm i psychopatia (Chabrol i in., 2009) są uważane za niepożądane społecznie cechy osobowości (Paulhus, Williams, 2002) i wiążą się z zaangażowaniem w zachowania aspołeczne (Jones, Paulhus, 2010). Aby osiągnąć swoje cele, osoby z wysokim natężeniem tych cech mogą używać taktyk społecznych, takich jak agresywne zachowania, kłamstwa lub manipulacje. Jedną z cech charakterystycznych makiawelizmu i psychopatii jest ich związek z większą agresywnością (Paulhus i Williams, 2002). Badacze dostarczyli również dowodów na dodatnią korelację narcyzmu z wrogością (Bushman, Baumeister, 1998; Donnellan i in., 2005; Jones, Paulhus, 2010; Twenge, Campbell, 2003). Te cechy osobowości związane są również z bardziej dewiacyjnymi tendencjami seksualnymi – w tym z przymusem i bardziej pozytywnymi postawami wobec gwałtu (March, Marrington i Jonason, 2017). Cechy psychopatii są silnie związane z występowaniem pozarodzinnych wykorzystania seksualnych dzieci i gwałtów (Serin, Malcolm, Khanna, Barbaree, 1994). Inne badania wykazały, że istnieją również inne cechy osobowości, które są związane z sekstingiem. Wyższy poziom ekstrawersji i neurotyczności były predyktorami wysyłania zdjęć o charakterze seksualnym, a wysoki poziom ugodowości przewidywał wysłanie zdjęcia erotycznego (tj. zdjęcie w bieliźnie; Delevi, Weisskirch, 2013).

Cechy ludzkiej osobowości wpływają na zachowania w internecie (Ross i in., 2009). Naukowcy badający narcyzm zasugerowali dodatni związek między tą cechą osobowości a wykorzystaniem mediów społecznościowych (Buffardi, Campbell, 2008; Carpenter, 2012). W badaniach stwierdzono, że narcyzm jest istotnym predyktorem motywacji do wybierania zdjęć profilowych (Kapidzic, 2013), a narcystyczni użytkownicy częściej umieszczają swoje atrakcyjne zdjęcia w mediach społecznościowych (Wang, Jackson, Zhang, Su, 2012). Badania przeprowadzone w polskiej grupie wykazały, że narcyzm przewidywał wyższą częstotliwość publikowania „selfie” – rozumianego jako autoportret przedstawiający siebie, który zwykle jest udostępniany za pośrednictwem mediów społecznościowych (Sorokowski, i in., 2015).

Hipotezy badawcze

H1: Młodzież o wysokim natężeniu narcyzmu wysyła więcej seksualnie sugestywnych treści.

Ponieważ narcyzm związany jest z pozytywnym obrazem własnego ciała (Sorokowski i in., 2015), przewidywaliśmy, że osoby o większym nasileniu narcyzmu będą wysyłały więcej wiadomości o charakterze seksualnym.

H2: Młodzież o wysokim natężeniu psychopatii i makiawelizmu otrzymuje więcej treści sugestywnych seksualnie.

Ponieważ psychopatia i makiawelizm związane są ze stosowaniem przymusu i manipulacji w kontaktach interpersonalnych (Jones, Paulhus, 2010; Paulhus, Williams, 2002), sądziliśmy, że cechy te będą pozwalały przewidzieć liczbę otrzymywanych wiadomości o charakterze seksualnym.

H3: Chłopcy wysyłają więcej seksualnie sugestywnych treści niż dziewczyny.

H4: Dziewczyny otrzymują więcej seksualnie sugestywnych treści niż chłopcy.

Co więcej, postanowiliśmy uwzględnić w analizach różnice płciowe w zachowaniach związanych z wysyłaniem i otrzymywaniem wiadomości o charakterze seksualnym. Mężczyźni cechują się silniejszą preferencją posiadania licznych partnerów niż kobiety (Schmitt, 2003), dlatego przewidywaliśmy, że chłopcy wysyłają więcej sekstingu, a dziewczyny więcej go otrzymują.

Niniejszy artykuł przedstawia wyniki badań prowadzonych w latach 2016–2017 w grupie polskich internautów. Jest częścią międzykulturowego badania sekstingu prowadzonego na Uniwersytecie Rzymskim La Sapienza. Kwestionariusze rozpoznań metodą kuli śnieżnej na portalach społecznościowych.

Uczestnicy

Udział w badaniu wzięło 314 nastolatków i młodych dorosłych. Badani byli w wieku 16–19 lat ($M = 17,39$, $SD = 1,12$). Dziewczyny stanowiły 61% badanych ($n = 193$, wiek: $M = 17,13$, $SD = 1,07$), chłopcy 39% ($n = 121$, wiek: $M = 17,80$, $SD = 1,06$).

Narzędzia

Zachowania związane z sekstingiem. Uczestników badania zapoznano z definicją sekstingu. W niniejszym badaniu jako zachowanie związane z sekstingiem potraktowano wysyłanie i odbieranie prowokacyjnych lub seksualnie sugestywnych wiadomości SMS. Uczestnikom zadano następujące pytania:

1. Jak często otrzymawałeś(-aś) prowokacyjne lub seksualnie sugestywne SMS-y?
2. Jak często wysyłałeś(-aś) prowokacyjne lub seksualnie sugestywne SMS-y?

Badani udzielali odpowiedzi na pięciostopniowej skali Likerta (1 – *nie nigdy*, 2 – *rzadko*, 3 – *2-3 razy w miesiącu*, 4 – *2-3 razy w tygodniu*, 5 – *prawie codziennie*).

Ciemna Triada. W celu zmierzenia cech osobowości: makiawelizmu, psychopatii i narcyzmu, użyto skali nazywanej Parszywą Dwunastką (Jonason i Webster, 2010), w adaptacji Czarnej i in. (2016). Jest to krótka skala, na którą przypada 12 pozycji, po cztery do oszacowania każdej z cech. Badani zaznaczali na dziewięciostopniowej skali (1 – *wcale nieprawdziwe*; 9 – *bardzo prawdziwe*), w jakim stopniu pozycja skali prawdziwie opisuje ich osobowość. Skala prezentuje wysoki poziom rzetelności (w niniejszym badaniu: makiawelizm $\alpha = 0,856$, psychopatia $\alpha = 0,789$, narcyzm $\alpha = 0,893$). Badania pokazują również, że wyniki na skali Parszywej Dwunastki pozwalają przewidywać takie cechy jak skłonność do częstych kontaktów seksualnych (Jonason, Webster, Schmitt, 2009) uczciwość, ugodowość (Jonason, McKain, 2012), agresję (Jonason, Webster, 2010), a nawet korzystanie z mediów społecznościowych (Fox, Rooney, 2015).

Uczestników badania pytano również o płeć i wiek.

WYNIKI

Wyniki statystyk opisowych dla zmiennych wysyłania i otrzymywania sekstingu, cech osobowości (makiawelizmu, psychopatii, narcyzmu) i wieku przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1
Statystyki opisowe

Zmienne	Średnia (M)	Odchylenie standardowe (SD)	Skośność
Otrzymywanie sekstingu	2,24	1,29	0,77
Wysyłanie sekstingu	1,91	1,19	1,17
Makiawelizm	15,14	8,23	0,78
Psychopatia	11,73	7,33	1,09
Narcyzm	18,59	9,46	0,09
Wiek	17,39	1,12	0,16

Korelacje między wymiarami ciemnej triady przedstawiono w tabeli 2.

Tabela 2

Korelacje między wymiarami ciemnej triady

Zmienne	1	2
Makiawelizm	-	-
Psychopatia	0,58**	-
Narcyzm	0,53**	0,41**

** $p < 0.001$

W celu przetestowania hipotez 1 i 3 przeprowadzono analizę regresji liniowej (tab. 3). Zmienną niezależną była liczba wysyłanych sugestywnych seksualnie SMS-ów, a zmiennymi zależnymi były wymiary Ciemnej Triady, oraz wiek i płeć. Zgodnie z wynikami modelu, osoby bardziej makiaweliczne ($\beta = 0,02$, $p < 0,05$) i mniej psychopatyczne ($\beta = -0,03$, $p < 0,05$) wysyłały więcej seksualnie sugestywnych SMS-ów. Co więcej, wiek i płeć były istotnie związane z wysyłaniem seksualnie sugestywnych SMS-ów. Osoby starsze ($\beta = 0,18$, $p < 0,05$) i dziewczyny ($\beta = -0,23$, $p < 0,05$) wysyłały seksualnie sugestywne SMS-y częściej.

Tabela 3

Współczynniki regresji liniowej dla modelu dotyczącego związku cech Ciemnej Triady z wysyłaniem seksualnie sugestywnych treści

	B (SE)	β
R^2 Modelu = 0,075		
Stała	-1,45 (1,06)	-
Makiawelizm	0,02* (0,01)	0,16
Psychopatia	-0,03* (0,01)	-0,19
Narcyzm	0,02 (0,01)	0,12
Płeć	-0,23* (0,14)	-0,10
Wiek	0,18 (0,06)	0,17

* $p < 0,05$

W celu przetestowania hipotez 2 i 4 przeprowadzono analizę regresji liniowej (tab. 4). Zmienną niezależną była liczba otrzymywanych seksualnie sugestywnych SMS-ów, a zmiennymi zależnymi były wymiary ciemnej triady, wiek i płeć. Zgodnie

z wynikami modelu osoby, które były bardziej makiawelistyczne, otrzymywały więcej prowokatywnych i seksualnie sugestywnych SMS-ów ($\beta = 0,03, p < 0,05$) Co więcej, płeć również pozwalała przewidzieć liczbę wysyłanych seksualnie sugestywnych SMS-ów (dziewczyny otrzymywały ich więcej, $\beta = -0,35, p < 0,05$)

Tabela 4

Współczynniki regresji liniowej dla modelu dotyczącego związku cech ciemnej triady z otrzymywaniem seksualnie sugestywnych treści

	B (SE)	β
R^2 Modelu = 0,054		
Stała	0,55 (1,16)	-
Makiawelizm	0,03* (0,01)	0,21
Psychopatia	-0,02 (0,01)	-0,11
Narcyzm	0,01 (0,01)	0,05
Płeć	-0,35* (0,16)	-0,13
Wiek	0,08 (0,07)	0,07

* $p < 0,05$

DYSKUSJA

Badania nad sekstingiem sugerują, że jest on związany z cechami osobowości u dorosłych (Dake i in., 2012; Van Ouytsel i in., 2014). Do tej pory nie prowadzono jednak badań nad związkiem sekstingu i cech ciemnej triady w grupie młodych osób, które za pośrednictwem internetu są szczególnie narażone na kontakt z materiałami seksualnymi (Ybarra, Mitchel, 2005). Niniejsze badanie dostarcza dowodów na to, że młodzi Polacy angażują się w zachowania związane z sekstingiem, a częstotliwość takich zachowań jest związana z osobowością i płcią.

Nasze hipotezy udało się potwierdzić jedynie częściowo. Osoby, które wysyłały więcej wiadomości o charakterze seksualnym, charakteryzowały się wyższym poziomem makiawelizmu i niższym poziomem psychopatii. O ile makiawelizm przewidywał wysyłanie sekstingu zgodnie z hipotezą, o tyle psychopatia była negatywnie związana z wysyłaniem sekstingu, co oznacza, że osoby o niższym poziomie psychopatii wysyłały więcej sekstingu. Taki wynik może być wyjaśniony tym, że osoby, które mają wysokie natężenie psychopatii, są mniej ugodowe (Jonason, McKain, 2012). Dowiedziono także, że osoby o niskim poziomie ugodowości wysyłają mniej wiadomości o charakterze seksualnym (Delevi, Weisskirch, 2013). Przyszłe

badania uwzględniające pomiar ugodowości, pozwoliłyby zweryfikować wpływ tej cechy osobowości na związek psychopatii z wysyłaniem wiadomości o charakterze seksualnym.

Wyższy poziom makiawelizmu przewidywał zarówno wysyłanie, jak i odbieranie wiadomości o cechach sekstingu. Może świadczyć to o tym, że osoby makiawelistyczne używają sekstingu jako narzędzia wpływu społecznego. Osoby o podwyższonym natężeniu makiawelizmu mają skłonność do instrumentalnego traktowania innych ludzi (Pilch, 2014). Co za tym idzie, gdy ich celem jest otrzymywanie treści o charakterze seksualnym, mogą stosować różne wysublimowane sposoby, by go osiągnąć. Jednym ze sposobów może być wysyłanie seksualnie sugestywnych treści, z nadzieją na odwzajemnienie tego zachowania (Dahling, Whitaker, Levy, 2009).

Nie udało się potwierdzić, że narcyzm jest związany z wysyłaniem sekstingu. Może to wynikać z tego, że narcyzm można podzielić na dwa konstrukty psychologiczne – narcyzm wspaniały (*grandiose*) i narcyzm wrażliwy (*vulnerable*; Hendin, Cheek, 1997; Wink, 1991). Osoby klasyfikowane jako narcyzi wspaniali są bardziej ekstrawertyczni i społecznie odważni (Back i in., 2010; Dufner i in., 2013). Narcyzi wrażliwi są natomiast introwertyczni, defensywni i unikający (Hart i in., 2017). W niniejszych badaniach nie różnicowaliśmy tych dwóch psychologicznych konstruktyw narcyzmu. Co za tym idzie, nie byliśmy w stanie skontrolować, czy któryś z rodzajów narcyzmu jest związany z wysyłaniem wiadomości o charakterze seksualnym. Używając precyzyjniejszych narzędzi do pomiaru narcyzmu, możliwe byłoby pokazanie, że narcyzm wspaniały lub narcyzm wrażliwy przewiduje zachowania związane z sekstingiem.

Hipoteza o różnicach płciowych nie została całościowo potwierdzona. Założono, że chłopcy wysyłają więcej sekstingu niż dziewczyny. Uzyskane wyniki wskazują na to, że dziewczyny zarówno wysyłają, jak i otrzymują więcej sekstingu. Przeglądowa praca Klettke, Hallforda i Mellora (2014) wskazuje, że poprzednie badania nie dostarczyły jednoznacznych wyników dotyczących różnic płciowych w wysyłaniu i otrzymywaniu sekstingu. Wyniki naszych badań sugerują, że chociaż mężczyźni cechują się silniejszą preferencją posiadania licznych partnerów seksualnych (Schmitt, 2003), to nie wysyłają i nie otrzymują więcej wiadomości o charakterze seksualnym. Może wynikać to z tego, że nie wszystkie wiadomości o charakterze seksualnym muszą być kierowane do osoby przeciwnej płci. *National Campaign to Prevent Teen Pregnancy and Unplanned Pregnancy* (2008) wskazuje, że duża część sekstingu jest motywowana chęcią flirtowania lub chęcią obdarowania swojego partnera/partnerki podarunkiem w postaci zdjęcia o charakterze seksualnym. Z innej strony, wiele nastoletnich kobiet decydowało się na wysyłanie sekstingu dla żartu lub po to, by poczuć się atrakcyjną

seksualnie. Wiadomości o tym charakterze mogły być wysyłane zarówno do mężczyzn, jak i do innych kobiet. Możliwe również, że na różnice płciowe w wysyłaniu i odbieraniu sekstingu wpływa orientacja seksualna. Badania pokazują, że osoby LGBTQ wysyłają więcej wiadomości o charakterze seksualnym niż osoby wyłącznie heteroseksualne (Rice i in., 2012).

Ograniczeniem badania jest to, że ma ono charakter korelacyjny. Nie wiemy, w którą stronę badane czynniki wpływają na siebie. Jednocześnie trudno sobie wyobrazić, że to seksting mógłby wpływać na zmianę osobowości, a nie odwrotnie. Innym ograniczeniem jest to, że wskaźnikiem sekstingu była częstotliwość wysyłania SMS-ów o charakterze seksualnym. Jest to tylko jeden z możliwych kanałów wysyłania wiadomości o charakterze seksualnym. Przyszłe badania związków osobowości z sekstingiem powinny uwzględnić również inne kanały – np. media społecznościowe i aplikacje do komunikacji. Pozwoliłoby to zaobserwować, czy osobowość wpływa również na medium, za pomocą którego prowadzony jest seksting. W naszym badaniu użyliśmy skróconej skali Parszywej Dwunastki do pomiaru ciemniej triady (Czarna i in., 2016). Możliwe, że gdybyśmy użyli dłuższego kwestionariusza, udałooby się wykazać bardziej subtelne związki – np. narcyzmu wspaniałego lub wrażliwego z wysyłaniem i odbieraniem wiadomości o charakterze seksualnym.

Trwa dyskusja dotycząca tego, czy powinno się stosować metody internetowe w badaniach psychologicznych (Kraut i in., 2004). Uważamy jednak, że w przypadku badania sekstingu badania internetowe mogą przynieść lepsze rezultaty niż metody bezpośrednie. Temat seksualności jest nierzadko w Polsce silnie tabuizowany. Co za tym idzie, młodzi ludzie mogliby czuć opór przed szczerą odpowiedzią na pytania związane z ich zachowaniami seksualnymi.

Przedstawione wyniki badań mogą pomóc zrozumieć zjawisko sekstingu wśród młodych ludzi. Spektrum zachowań związanych z sekstingiem nie zostało w pełni opisane badawczo. Wyniki niniejszego badania mogą mieć znaczenia dla profilaktyki tego zjawiska ponieważ wskazują, że osoby o wysokim poziomie makiawelizmu, czyli takie które przejawiają zachowania manipulacyjne (Christie, Geis, 1970), mogą przejawiać również więcej zachowań związanych z prowokatywnym wysyłaniem zdjęć o charakterze seksualnym.

E-mail autorki: martyna.dziekan@amu.edu.pl.

BIBLIOGRAFIA

- Associated Press and Music Television. (2009). *2009 AP-MTV Digital Abuse Study*.
Pobrane z: <http://www.athinline.org>.
- Back, M. D., Stopfer, J. M., Vazire, S., Gaddis, S., Schmukle, S. C., Egloff, B., Gosling, S. D. (2010). Facebook profiles reflect actual personality, not self-idealization. *Psychological science*, 21(3), 372–374.
- Benotsch, E. G., Snipes, D. J., Martin, A. M., Bull, S. S. (2013). Sexting, substance use, and sexual risk behavior in young adults. *Journal of Adolescent Health*, 52(3), 307–313.
- Buffardi, L. E., Campbell, W. K. (2008). Narcissism and social networking web sites. *Personality and social psychology bulletin*, 34(10), 1303–1314
- Bushman, B. J., Baumeister, R. F. (1998). Threatened egotism, narcissism, self-esteem, and direct and displaced aggression: Does self-love or self-hate lead to violence?. *Journal of personality and social psychology*, 75(1), 219.
- Carpenter, C. J. (2012). Narcissism on Facebook: Self-promotional and anti-social behavior. *Personality and individual differences*, 52(4), 482–486.
- Coskunpinar, A., Dir, A. L., Cyders, M. A. (2013). Multidimensionality in impulsivity and alcohol use: A meta-analysis using the UPPS model of impulsivity. *Alcoholism: Clinical and Experimental Research*, 37(9), 1441–1450.
- Chabrol, H., Van Leeuwen, N., Rodgers, R., Séjourné, N. (2009). Contributions of psychopathic, narcissistic, Machiavellian, and sadistic personality traits to juvenile delinquency. *Personality and Individual Differences*, 47(7), 734–739.
- Christie, R., Geis, F. L. (red.). (1970). *Studies in Machiavellianism*. San Diego, CA: Academic Press.
- Chou, W. Y. S., Hunt, Y. M., Beckjord, E. B., Moser, R. P., Hesse, B. W. (2009). Social media use in the United States: implications for health communication. *Journal of medical Internet research*, 11(4)
- Crimmins, D. M., Seigfried-Spellar, K. C. (2014). Peer attachment, sexual experiences, and risky online behaviors as predictors of sexting behaviors among undergraduate students. *Computers in Human Behavior*, 32, 268–275.
- Crimmins, D. M., Seigfried-Spellar, K. C. (2017). Adults who Sext: Exploring Differences in Self-Esteem, Moral Foundations, and Personality. *International Journal of Cyber Criminology*, 11(2), 169–182.
- Czarna, A. Z., Jonason, P. K., Dufner, M., Kossowska, M. (2016). The Dirty Dozen Scale: Validation of a Polish version and extension of the nomological net. *Frontiers in psychology*, 7, 445.

- Dahling, J. J., Whitaker, B. G., Levy, P. E. (2009). The development and validation of a new Machiavellianism scale. *Journal of management*, 35(2), 219–257.
- Dake, J. A., Price, J. H., Maziarz, L., Ward, B. (2012). Prevalence and correlates of sexting behavior in adolescents. *American Journal of Sexuality Education*, 7(1), 1–15.
- Dean, J., Corrado, G., Monga, R., Chen, K., Devin, M., Mao, M., Razanto, M.A, Senior, A., Tucker, P., Yang, K., Ng, A. Y. (2012). Large scale distributed deep networks. *W: Advances in neural information processing systems* (s. 1223–1231).
- Delevi, R., Weisskirch, R. S. (2013). Personality factors as predictors of sexting. *Computers in Human Behavior*, 29(6), 2589–2594.
- Dir, A. L., Cyders, M. A., Coskunpinar, A. (2013). From the bar to the bed via mobile phone: A first test of the role of problematic alcohol use, sexting, and impulsivity-related traits in sexual hookups. *Computers in Human Behavior*, 29(4), 1664–1670.
- Donnellan, M. B., Trzesniewski, K. H., Robins, R. W., Moffitt, T. E., Caspi, A. (2005). Low self-esteem is related to aggression, antisocial behavior, and delinquency. *Psychological science*, 16(4), 328–335.
- Döring, N. (2014). Consensual sexting among adolescents: Risk prevention through abstinence education or safer sexting? *Cyberpsychology: Journal of Psychosocial Research on Cyberspace*, 8(1). DOI: 10.5817/CP2014-1-9.
- Dufner, M., Rauthmann, J. F., Czarna, A. Z., Denissen, J. J. (2013). Are narcissists sexy? Zeroing in on the effect of narcissism on short-term mate appeal. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 39(7), 870–882.
- Draper, N. R. (2012). Is your teen at risk? Discourses of adolescent sexting in United States television news. *Journal of Children and Media*, 6(2), 221–236.
- Drouin, M., Tobin, E. (2014). Unwanted but consensual sexting among young adults: Relations with attachment and sexual motivations. *Computers in Human Behavior*, 31, 412–418.
- Drouin, M., Vogel, K. N., Surbey, A., Stills, J. R. (2013). Let's talk about sexting, baby: Computer-mediated sexual behaviors among young adults. *Computers in Human Behavior*, 29(5), A25–A30.
- Fox, J., Rooney, M. C. (2015). The Dark Triad and trait self-objectification as predictors of men's use and self-presentation behaviors on social networking sites. *Personality and Individual Differences*, 76, 161–165.
- Gordon-Messer, D., Bauermeister, J. A., Grodzinski, A., Zimmerman, M. (2013). Sexting among young adults. *Journal of Adolescent Health*, 52(3), 301–306.

- Hart, W., Adams, J., Burton, K. A., Tortoriello, G. K. (2017). Narcissism and self-presentation: Profiling grandiose and vulnerable Narcissists' self-presentation tactic use. *Personality and Individual Differences*, 104, 48–57.
- Hendin, H. M., Cheek, J. M. (1997). Assessing hypersensitive narcissism: A reexamination of Murray's Narcism Scale. *Journal of research in personality*, 31(4), 588–599.
- Hudson, H. K. (2011). *Factors affecting sexting behaviors among selected undergraduate students*. Carbondale: Southern Illinois University.
- Janoff-Bulman, R., Timko, C., Carli, L. L. (1985). Cognitive biases in blaming the victim. *Journal of Experimental Social Psychology*, 21(2), 161–177.
- Jonason, P. K., McCain, J. (2012). Using the HEXACO model to test the validity of the Dirty Dozen measure of the Dark Triad. *Personality and Individual Differences*, 53(7), 935–938.
- Jonason, P. K., Webster, G. D. (2010). The dirty dozen: A concise measure of the dark triad. *Psychological assessment*, 22(2), 420.
- Jonason, P. K., Li, N. P., Webster, G. D., Schmitt, D. P. (2009). The dark triad: Facilitating a short-term mating strategy in men. *European Journal of Personality*, 23(1), 5–18.
- Jonason, P. K., Webster, G. D., Schmitt, D. P., Li, N. P., Crysel, L. (2012). The antihero in popular culture: Life history theory and the dark triad personality traits. *Review of General Psychology*, 16(2), 192.
- Jones, D. N., Paulhus, D. L. (2010). Different provocations trigger aggression in narcissists and psychopaths. *Social Psychological and Personality Science*, 1(1), 12–18.
- Kapidzic, S. (2013). Narcissism as a predictor of motivations behind Facebook profile picture selection. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 16(1), 14–19.
- Kaplan, A. M., Haenlein, M. (2010). Users of the world, unite! The challenges and opportunities of Social Media. *Business horizons*, 53(1), 59–68.
- Kazdin, C., Ibanga, I. (2009). The Truth About Teens Sexting. Pobrane z: <http://abc-news.go.com/GMA/Parenting/truth-teens-sexting/story?id=7337547>.
- Klettke, B., Hallford, D. J., Mellor, D. J. (2014). Sexting prevalence and correlates: A systematic literature review. *Clinical psychology review*, 34(1), 44–53.
- Kowalski, C. M., Rogoza, R., Vernon, P. A., Schermer, J. A. (2018). The Dark Triad and the self-presentation variables of socially desirable responding and self-monitoring. *Personality and Individual Differences*, 120, 234–237.
- Kraut, R., Olson, J., Banaji, M., Bruckman, A., Cohen, J., Couper, M. (2004). Psychological research online: report of Board of Scientific Affairs' Advisory Group on the Conduct of Research on the Internet. *American psychologist*, 59(2), 105.

- Levine, D. (2013). Sexting: a terrifying health risk... or the new normal for young adults?. *Journal of Adolescent Health, 52*(3), 257–258.
- March, E., Grieve, R., Marrington, J., Jonason, P. K. (2017). Trolling on Tinder® (and other dating apps): Examining the role of the Dark Tetrad and impulsivity. *Personality and Individual Differences, 110*, 139–143.
- Mechanic, M. B., Weaver, T. L., Resick, P. A. (2008). Mental health consequences of intimate partner abuse: A multidimensional assessment of four different forms of abuse. *Violence against women, 14*(6), 634–654.
- Morelli, M., Bianchi, D., Baiocco, R., Pezzuti, L., Chirumbolo, A. (2016). Sexting, psychological distress and dating violence among adolescents and young adults. *Psicothema, 28*(2).
- van Ouytsel, J., Van Gool, E., Ponnet, K., Walrave, M. (2014). Brief report: The association between adolescents' characteristics and engagement in sexting. *Journal of adolescence, 37*(8), 1387–1391.
- van Ouytsel, J., Van Gool, E., Walrave, M., Ponnet, K., Peeters, E. (2017). Sexting: adolescents' perceptions of the applications used for, motives for, and consequences of sexting. *Journal of Youth Studies, 20*(4), 446–470.
- van Ouytsel, J., Ponnet, K., Walrave, M., d'Haenens, L. (2017). Adolescent sexting from a social learning perspective. *Telematics and Informatics, 34*(1), 287–298.
- The National Campaign to Prevent Teen and Unplanned Pregnancy. (2008). *Sex and tech: results from a survey of teens and young adults*. Waszyngton, DC: Autor.
- Paulhus, D. L. (2014). Toward a taxonomy of dark personalities. *Current Directions in Psychological Science, 23*(6), 421–426.
- Paulhus, D. L., Williams, K. M. (2002). The dark triad of personality: Narcissism, Machiavellianism, and psychopathy. *Journal of research in personality, 36*(6), 556–563.
- Peeters, M., Koning, I., Van Den Eijnden, R. (2017). SH-16: Predicting internet gaming disorder symptoms in young adolescents: a one-year follow-up study. *Journal of Behavioral Addictions, 6*(S1), 69–70.
- Phippen, A. (2009). *Sharing personal images and videos among young people*. South West Grid for Learning & University of Plymouth, UK. Pobrane z: <http://www.swg.org.uk/taying-Safe/Sexting-Survey>.
- Pilch, I. (2014). Makiawelizm, narcyzm, psychopatia: ciemna triada jako próba opisania osobowości eksploatatora. *Chowanna, 2*, 165–181.
- Reyns, B. W., Henson, B., Fisher, B. S. (2014). Digital deviance: Low self-control and opportunity as explanations of sexting among college students. *Sociological Spectrum, 34*(3), 273–292.

- Rice, E., Rhoades, H., Winetrobe, H., Sanchez, M., Montoya, J., Plant, A., Kordic, T. (2012). Sexually explicit cell phone messaging associated with sexual risk among adolescents. *Pediatrics*, 130(4), 667–673.
- Ross, C., Orr, E. S., Sisic, M., Arseneault, J. M., Simmering, M. G., Orr, R. R. (2009). Personality and motivations associated with Facebook use. *Computers in Human Behavior*, 25(2), 578–586. <http://dx.doi.org/10.1016/j.chb.2008.12.024>.
- Schmitt, D. P. (2003). Universal sex differences in the desire for sexual variety: Tests from 52 nations, 6 continents, and 13 islands. *Journal of personality and social psychology*, 85(1), 85.
- Serin, R. C., Malcolm, P. B., Khanna, A., Barbaree, H. E. (1994). Psychopathy and deviant sexual arousal in incarcerated sexual offenders. *Journal of Interpersonal Violence*, 9(1), 3–11.
- Sorokowski, P., Sorokowska, A., Oleszkiewicz, A., Frackowiak, T., Huk, A., Pisanski, K. (2015). Selfie posting behaviors are associated with narcissism among men. *Personality and Individual Differences*, 85, 123–127.
- Statistica. (2017). *Most popular mobile messaging apps in the United States as of February 2017, by monthly active users (in millions)*. Pobrane z: <https://www.statista.com/statistics>.
- Temple, J. R., Le, V. D., van den Berg, P., Ling, Y., Paul, J. A., Temple, B. W. (2014). Brief report: Teen sexting and psychosocial health. *Journal of adolescence*, 37(1), 33–36.
- Twenge, J. M., Campbell, W. K. (2003). “Isn’t it fun to get the respect that we’re going to deserve?” Narcissism, social rejection, and aggression. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 29(2), 261–272
- Varma, D., Chandra, P. S., Thomas, T., Carey, M. P. (2007). Intimate partner violence and sexual coercion among pregnant women in India: relationship with depression and post-traumatic stress disorder. *Journal of affective disorders*, 102(1), 227–235.
- Vize, C. E., Lynam, D. R., Collison, K. L., Miller, J. D. (2018). Differences among dark triad components: A meta-analytic investigation. *Personality Disorders: Theory, Research, and Treatment*, 9(2), 101.
- Vossen, T. J., Coolidge, F. L., Segal, D. L., Muehlenkamp, J. J. (2017). Exploring the Dark Side: Relationships between the Dark Triad Traits and Cluster B Personality Disorder Features. *Journal of Psychiatry and Psychiatric Disorders*, 1(6), 317–326.
- Wang, J. L., Jackson, L. A., Zhang, D. J., Su, Z. Q. (2012). The relationships among the Big Five Personality factors, self-esteem, narcissism, and sensation-seeking to

- Chinese University students' uses of social networking sites (SNSs). *Computers in Human Behavior*, 28(6), 2313–2319.
- Wink, P., Donahue, K. (1997). The relation between two types of narcissism and boredom. *Journal of Research in Personality*, 31(1), 136–140.
- Wojtasik, Ł. (2014). Seksting wśród dzieci i młodzieży. *Dziecko krzywdzone. Teoria, badania, praktyka*, 13(2), 79–98.
- Wójcik, Sz., Makaruk, K. (2014). *Seksting wśród polskiej młodzieży. Wyniki badania ilościowego*. Warszawa: Fundacja Dzieci Niczyje.
- Ybarra, M. L., Mitchell, K. J. (2005). Exposure to Internet pornography among children and adolescents: A national survey. *Cyberpsychology & behavior*, 8(5), 473–486.

DOES THE DARK TRIAD OF PERSONALITY TRAITS PREDICT FOR SEXTING BEHAVIOUR? EMPIRICAL RESEARCH ON A GROUP OF YOUNG POLES

Sexting is a form of exchanging provocative and sexually suggestive content (photos, videos or messages) on smartphones, the Internet or social networks. Research shows that sexting is a risky behaviour, often associated with coercion, that can be associated with mental health.

The aim of this research is to check whether personality traits such as psychopathy, Machiavellianism and narcissism (the so-called Dark Triad) predict sex-related behaviours. A group of 314 young Poles aged 16-19 was surveyed. The results of this study indicate that young Poles engage in behaviours related to sexting and the frequency of such behaviours is related to the personality and gender of the person surveyed. Those who sent more sexting had higher levels of Machiavellianism and lower levels of psychopathy. As for receiving provocative and sexually suggestive content, those with a higher level of Machiavellianism received more of it.

This research shows a relationship between personality and the sending and receiving of sexually suggestive and provocative content.

KEYWORDS:

TEENAGERS, PEER VIOLENCE, SEXISTING, PERSONALITY TRAITS, INTERNET

Cytowanie:

Dziekan, M., Baiocco, R., Chirumbolo, A., Laghi, F., Morelli, M., Bianchi, D., Misiak, M., Sorokowski, P. (2018). Czy ciemna triada cech osobowości przewiduje zachowania związane z sekstingiem? Badania empiryczne w grupie młodych Polaków. *Dziecko Krzywdzone. Teoria, badania, praktyka*, 17(1), 127–144.

Artykuł jest dostępny na licencji *Creative Commons Uznanie autorstwa-Użycie niekomercyjne-Bez utworów zależnych 3.0 Polska*.